

Грег Егън

Дневник на сто светлинни
години

Барът „При Мартин“ бе изпълнен с обичайната трескава обедна тълпа. Огледах неспокойно лицата, моментът почти бе наближил, а Алисън не се виждаше никаква. Един часа, двадесет и седем минути и четиринадесет секунди. Възможно ли е да греша за нещо толкова важно? И споменът за тази грешка да остане пресен в паметта ми? Но това едва ли може да означава нещо. Естествено, ще повлияе на душевното ви състояние и без съмнение би могло да промени действията ми, но аз вече знаех какъв ще е крайният резултат на това и всяко друго допълнително въздействие – бях прочел онова, което съм писал.

Нямаше смисъл да се тревожа. Погледнах часовника си и тъкмо когато 1:27:13 се превърна в 1:27:14, някой ме потупа по рамото. Извърнах се. Разбира се, това беше Алисън. Нямаше съмнение, макар никога преди да не бях я виждал. Поколебах се за миг, после произнесох репликата, колкото и неудачна да ми се струваше:

– Радвам се, че те срещам тук.

Тя се усмихна и изведнъж ме заля вълна на щастие – точно както бях чел най-малко сто пъти в дневника и както щях да го опиша тази нощ. Но – ако оставим настрана предчувствието – какво друго бих могъл да изпитвам в този момент освен еуфория? Най-сетне срещнах жената, с която щях да прекарам своя живот и която ще обичам до самия край.

– Е, къде ще обядваме?

Намръщих се леко, чудейки се дали се шегува, сетне отвърнах нерешително:

– При Фулвио. Не искаш ли...?

Знаех добре, какво е отношението ѝ към такива подробности. В записките си от 14 декември 2047 отбелязвам с възхищение: „Алисън обръща внимание само на онова, което е от значение и не позволява да я отвлечат дреболии“.

– Малко са мудни в сервирането... – заговорих аз, но тя постави пръст на устните ми, наведе се към мен и ме целуна. За един кратък миг бях толкова шокиран, че замръзнах като статуя, но само след няколко секунди се съвзех и отвърнах на целувката.

Когато настъпи пауза, промълвих объркано:

– Не знаех... мислех, че ние само... аз...

– Джеймс, ти се изчервяваш.

Права беше. Засмях се, засрамен. Беше направо абсурдно – само след седмица щяхме да се любим и аз знаех всяка подробност от това, което идваше, а ето че една единствена, неочаквана целувка беше всяла

смут в душата ми.

– Хайде – каза тя. – Сигурно ще се забавят, докато ни обслужат, но затова пък имаме да си кажем толкова много. Надявам се, че не си прочел всичко предварително, защото в такъв случай ще ти е доста скучно.

Тя ме хвана за ръка и ме поведе. Следвах я напълно объркан. Когато наближихме ресторанта, най-сетне намерих сили да произнеса:

– Одеве... знаеше ли, че това ще се случи?

Тя избухна в смях.

– Не. Но аз не си разказвам всичко. Обичам от време на време да бъда изненадана. А ти?

Почувствах се леко обиден от подигравателното ѝ отношение. „Не позволява да я отвличат дреболии“ – спомних си аз. Мъчех се да кажа нещо, целият този разговор ми бе съвършено непознат, а и никога не ме е бивало кой знае колко в подобни импровизации.

– Днешният ден е много важен за мен – рекох надут. – Винаги съм си мислел, че след като приключи, ще напиша възможно най-подробни бележки за него – най-пълни – доколкото това е възможно. Смятам да опиша момента на срещата секунда по секунда. Не мога да си представя, че довечера ще седна пред дневника и няма да спомена нито дума за нашата първа целувка.

Тя ме стисна за ръката, после се наведе към мен и прошепна с пресорена тайнственост:

– Сигурна съм че няма да го направиш. Както и аз. Знаеш добре точно какво ще напишеш, а сега вече и какво ще пропуснеш, а истината е, че тази целувка ще си остане нашата малка тайна.

* * *

Франсис Чен не е бил първият астроном, който издирва галактики с обратен ход на времето, но той бил първият, който го вършел от космоса. Взираше се в небето с помощта на миниатюрен уред, носейки се сред претъпканата от боклуци близка орбита на Земята. Само десетина години преди това, широка популярност, но и яростни критики си спечелила една нова космологична теория, според която съществувала хипотетична възможност да се наблюдават отражения от бъдещата реконтракция на вселената, по време на която ще се обърне обратно ходът на времето.

Чен захранвал своя светлинен детектор, а след това търсел участъци от небето, които да го разредят. Фотоните от нормалните галактики, които попадат в обектива на телескопа, оставят следа от своя заряд върху слой от електро-оптичен полимер. За разлика от тях – както

хитроумно предположил Чен – една галактика с обратен ход на времето би предизвикала загуба на заряд в детектора, поглъщайки фотоните, които ще напуснат телескопа, поемайки дългия път към далечното бъдеще, където след десетки милиони години ще се слоят със звездите, пресъздавайки обратно процеса на своето съществуване – от изчезване към раждане.

Когато Чен обявил за своя успех, съобщението му било посрещнато със смесица от недоверие и скептицизъм. До известна степен това се дължало на факта, че той скрил координатите на своето откритие. Виждал съм записите от неговата първа и последна пресконференция.

– А какво ще стане, ако насочите към този участък незареден детектор? – запитал изумено един от присъстващите журналисти.

– Не можете.

– Какво искате да кажете с това не можете?

– Да предположим, че насочвате детектор към един обичаен светлинен източник. Освен ако не е повреден, в края на краищата детекторът пак ще си остане зареден. Безсмислено е да заявявате: Ще насоча този детектор към светлината и той ще се разрези. Това просто не може да се случи.

– Да, но...

– А сега обърнете тази ситуация. Ако решите да насочите детектор към светлинен източник с обратен ход на времето, той ще се зареди предварително.

– Но ако отново го изпразните и веднага след това...

– Съжалявам. Няма да стане. Казах ви, че не може.

Не след дълго Чен потънал в неизвестност и единственото, което останало от него били записките му, разхвърляни из различни библиотеки. Минаха пет години преди някой отново да се заинтересува от тях, във връзка с някои нови теоретични разработки, но само няколко дни след като координатите бяха публикувани във вестниците, най-малко дузина любопитни изследователи потвърдиха предположенията му.

За по-голяма част от астрономите въпросът приключи дотук, но имаше трима, които решиха да продължат напред в разсъжденията си. Да предположим, – казаха те – че на няколко стотици милиони километри от тук съществува астероид, който стои на правата между Земята и галактиката на Чен. Измерено в галактическо време, това ще означава забавяне от час, час и половина, докато фотоните заобиколят преградата и попаднат в околоземна орбита. Но тъй като за нас времето тече в обратен ред, това „забавяне“ ще бъде отрицателно. В такъв случай

детекторът, който при тези обстоятелства си представяме като източник на фотони, ще трябва да преустанови излъчването им час и половина преди астероидът да засенчи видимостта между Земята и обърнатата галактика и ще започне да ги излъчва едва, когато отново се възстанови пряката видимост. Такива са изискванията на причинно-следствената връзка, детекторът се нуждае от конкретна причина за да се разрези и да излъчи фотони, дори ако тази причина се намира в бъдещето.

А сега да заменим този не само въображаем, но и трудно управляем астероид с една обикновена електронна завеса. Ако се използват огледала, експериментът може да се проведе в много по-изгодни условия, а завесата и детекторът да бъдат разположени почти един до друг. Насочете светлината на прожектора към огледалото и ще получите сигнал от миналото, ако сторите същото със светлината от галактиката на Чен, сигналът ще пристигне от далечното бъдеще.

Хазард, Капалди и Уо подредили няколко огледала в близкия космос, на разстояние от хиляда километра едно от друго. С помощта на множествените отражения, получили оптичен път с дължина над две светлинни секунди. В единия край на този импровизиран „заобиколен път“ те разположили телескоп насочен към галактиката на Чен, на другия поставили детектора. При първите експерименти телескопът бил оборудван със завеса, която се спускала при случаен сигнал, подаден от разпадането на радиоактивни изотопи.

Последователността на спускането и вдигането на завесата, както и нивото на разреждане на светлинния детектор били проследявани с помощта на компютър. После информацията била подложена на сравнение и се оказало, че кривите съвпадат. С една малко, но важно изключение – детекторът винаги започвал да се разрежда две секунди, преди да се вдигне завесата и преустановявал експозицията две секунди преди тя да се спусне.

И тогава заменили изотопния спусък с ръчен и започнали да се опитват да променят неизменното бъдеще.

Няколко месеца по-късно, Хазард сподели впечатленията си от опитите в едно интервю:

– В началото всичко приличаше на преобърнато наопаки определяне скоростта на реакцията – вместо да се натиска червения бутон, когато светне червената лампа, трябваше да натиснеш зеления. Отпърво, аз наистина вярвах, че се „подчинявам“ на сигнала само защото не мога да владея до такава степен своите рефлексии, че да си наложа да му се „съпротивявам“. Сега разбирам, че това е било самовнушение. Използвах

дори компютъра, но резултатът беше същия. Винаги, когато дисплеят показваше, че трябва да се вдигне завесата – колкото и да се борех със себе си – аз я вдигах.

– И как се чувствате в този момент? Бездушен? Като робот? Пленник на обстоятелствата?

– Не. В началото... малко неловко. Некоординиран. И сякаш тази обърканост ми пречеше да натисна погрешния бутон, колкото и да се опитвах. Но... след известно време цялата ситуация започна да ми изглежда съвършено нормална. Никой не ме „принуждаваше“ да вдигам завесата, отворях я точно в мига, когато почувствах, че е време да я отворя и наблюдавах последствията – да, наблюдавах ги преди причината, но това вече не изглеждаше толкова важно. Да „не искам да я отворя“ ми изглеждаше толкова абсурдно, колкото да желая да променя нещо в миналото, което вече знам, че се е случило. Чувствате ли се „бездушен“ от факта, че не можете да промените историята?

– Не.

– И това е същото.

Не било трудно да се разшири обхвата на експеримента – просто свързали детектора в обратна връзка със завесата и двете секунди станали четири, или четири часа, или четири дни. Единственият проблем си останал ширината на излъчване, защото при подобни експерименти обикновено се кодира само малък участък от светлинната информация. Този проблем си остава и до ден днешен, макар Машината на Хаззард да е проследила пътища с дължина стотици светлинни години, а огромни по площ детектори постоянно да се зареждат с неизчерпаема по рода си енергия. Не едно и две правителства и могъщи корпорации влагат огромни средства в подобни проекти, чиято крайна цел нерядко се пази в дълбока тайна.

Но от тогава, всеки гражданин на Земята от момента на своето раждане получава правото ежедневно на сто двадесет и осем бита. С помощта на най-модерните програми за компримиране на информация те се превръщат в текст от близо сто думи. Крайно недостатъчно да се опише бъдещето в детайлни подробности, но предостатъчно за конспектиране на събитията от деня.

Сто думи на ден, три милиона думи за един живот. Последният запис в моя собствен дневник е бил получен през 2032, тоест осемнадесет години преди да се родя и сто години преди смъртта ми. Историята на следващото хилядолетие се преподава в училище – епоха без глад и болести, без национализъм и геноцид, без недоимък, невежество и омраза.

Очакват ни велики времена.

Ако, разбира се, нашите потомци казват истината.

* * *

Сватбеното тържество мина така, както знаех предварително. Още сутринта, напълно според очакванията ни Прия – нашият кум се появи с гипсирана ръка. Спомням си как десетина години преди това, когато за пръв път се срещнахме в двора на училището, двамата се смяхме над тази случка.

– Но какво щеше да стане, ако не бях минал по заледената улица? – пошегува се той.

– Предполагам, че в такъв случай щеше да се наложи собствено-ръчно да ти счупя китката. Да не искаш да отклониш моя сватбен ден?

Отклоняването на едно събитие всъщност беше детска фантазия, мечта, че би могло да се случи невъзможното. Отклоняване беше когато се мръщиш и стискаш зъби и абсолютно отказваш да участваш в нещо неприятно, което знаеш, че предстои да се случи. Но с течение на времето, човек постепенно развиваше онази умствена дисциплина, която помага невъзмутимо да приемеш всички добре познати предстоящи събития.

А в живота, с постепенното усъвършенстване на Машината на Хазард, значително намаляха случаите на смърт при криминални престъпления, бедствия, индустриални и транспортни злополуки и различни видове заболявания – подобни случки не бяха „предвиждани“ и после „избягвани“, просто започнаха да изчезват от съобщенията от бъдещето – съобщения, които по достоверност се сравняваха с познанията ни за миналото.

Все пак остана известно количество „очевидно неизбежни“ трагични инциденти и хората, на които предстоеше да вземат участие в тях го приемаха по различен начин – едни преглъщаха спокойно горчивия хап на съдбата, други търсеха успокоение в сомнамбулистичните религии, а някои се предаваха на детските фантазии за отклоняване и до последния миг се бореха с неизбежното.

Що се отнася до мен, аз добросъвестно нанасях в дневника онова, което се бе случило през деня, независимо от отношението ми към него.

Добросъвестно? А може би просто нямах никакъв избор, кръгът се бе затворил и не ми оставаше нищо друго, освен да се подчиня на неумолимия ход на съдбата. Странни бяха тези записки за събития, които знаех, че ще се случат още откакто имам някакъв съзнателен живот.

Някои философи продължават да оплакват отдавна изгубената „свободна воля“, но мисля че именно те не могат да схванат цялото величие на онова, което се бе случило с нас. Бъдещето винаги е било предопределено. Какво друго би могло да насочва човешките действия, ако не индивидуалното – уникално и неповторимо – наследство и опит от миналото? Кои сме ние да решаваме какво да правим, и за каква „свобода“ бихме могли да говорим? Ако „изборът“ не беше така неразривно свързан с причината и следствието, кой би могъл да въздейства върху него? Няколко случайни и безсмислени мозъчни връзки? Мистични измислици от типа на „душа“, но в такъв случай, кое определя нейното поведение? Законите на метафизиката бяха не по-малко проблемни от тези на неврофизиологията.

Алисън се надвеси над мен и прочете онова, което съм написал.

– Ти се шегуваш – засмя се тя. Натиснах „съхрани“, обърнах се и протегнах ръце към нея.

– Ще се любим ли тази нощ? – запитах. – Не можах да прочета.

– Не ме питай, Джеймс – отвърна усмихнато тя. – Ти си този, който пише подробно за тези неща.

Седнах объркан на леглото. В края на краищата – това бе нашата брачна нощ. Може би трябваше да чета между редовете.

Но никога не ме е бивало в импровизациите.

* * *

До следващите федерални избори на Австралия през 2077 оставаха петдесет години. Политическите сили бяха разпределени между десетина лидери, сред които и новият култ на невежеството, наречен „Бог отвърна взор“, но всички знаеха, че правителството е достатъчно стабилно да издържи четиригодишния период. Безсмислено бе опозицията да изтъква всички грешки, които предстоеше да извърши правителството, защото то на свой ред можеше да обърне внимание върху бъркотията, която щеше да настъпи през осемдесетте, когато на власт щяха да дойдат опонентите. Причините за тази предстояща рецесия бяха подложени на оживени дискусии от икономистите, някои твърдяха, че тя се явява „неизбежен предшественик“ на икономическото процъфтяване през деветдесетте и че Пазарът, със своята необхватна, простираща се далеч отвъд рамките на един човешки живот мъдрост, просто е избрал най-доброто от причинно-следствената връзка. Що се отнася до мен, винаги съм смятал, че предвиждането не е лек за невежеството.

Често съм се питал, как ли се чувстват политиците, когато трябва

да предъкват онези думи, които знаят че ще произнесат още от най-ранно детство. Не се изненадвах, когато гледах как някои политици признават с досада своите речи, дълбоко уверени, че всичко е безсмислено и предопределено и че така или иначе не ще успеят. Бях чел достатъчно исторически книги и знаех, че винаги това е била причината. По-скоро ме интересуваше какво става в главите им, докато механично отговарят на зададените от журналистите въпроси или развиват обречените си тези. Чувстваха ли се като марионетки, които подскочат при всяко дърпане на конците от причинно-следствената връзка. Или възприемаха нещата съвсем спокойно, като нещо обичайно. Така както се чувствах аз, всяка вечер, когато неизменно намирах подходяща причина за да напиша нещо в дневника си.

* * *

Лиза работеше в предизборния щаб на местния кандидат. Срегнахме се на една вечеря, две седмици преди изборите. В този момент няха конкретна работа с кандидата, но към края на века, когато той отново щеше да бъде избран, при това със значително мнозинство – аз щях да ръководя една инженерингова фирма, която щеше да подпише изгоден контракт с бъдещото правителство.

Някъде към края на вечерта, (доста смътно и объркано описана от мен в дневника) когато гостите вече се разотиваха, Лиза застана до мен и произнесе многозначително:

– Струва ми се, че двамата ще вземем едно такси.

Седях мълчаливо до нея, докато робошофьорът ни откарваше към нейния апартамент. Алисън бе отишла за уикенда при една своя приятелка, чиято майка щеше да умре същата вечер. Знаех, че никога не бих ѝ изневерил. Обичам жена си, винаги съм я обичал. Или поне, винаги съм твърдял, че я обичам. Но ако това е така, не мога да разбера как съм успял да запазя тази малка тайна от себе си чак до края на живота.

Когато таксито спря, запитах:

– А сега какво? Може би ще ме поканиш на кафе и аз вежливо ще откажа?

– Нямам представа – отвърна тя. – Целият уикенд за мен е една голяма тайна.

Асансьорът беше повреден, от ремонтната бригада бяха оставили бележка: **ЩЕ БЪДЕ ПОПРАВЕН В 11 СУТРИНТА, НА 3.02.78.** Тръгнах след Лиза нагоре по стълбите, като мислено се мъчех да се успокоя с твърдения като: Доказвам правото си на свобода, това е спонтанно

решение, което потвърждава, че животът ми не е само верига от добре известни събития. Но истината беше, че никога досега не бях се движил в едно неизвестно бъдеще, никога не се бе налагало да си внушавам, че аз владея постъпките си. Мисълта за една тайна любовна връзка ме изпльваше със страх и объркване. Самият факт, който не веднъж бях повтарял, но в който никога не бях вярвал истински – че между две думи в дневника може да се случи всичко, означаваше, че наистина не знам нито кой съм, нито какъв бих могъл да стана. Целият ми досегашен и бъдещ живот сякаш в един миг се изпари.

Треперех докато се събличахме.

– Защо го правим?

– Защото можем.

– Познаваш ли ме? Ще пишеш ли за мен? За нас?

Тя само поклати глава.

– Не.

– Но... колко ще продължи това? Трябва да зная! Една нощ? Месец? Година? И как ще завърши? – чувствах, че губя почва под краката си, как можех да се захвана с нещо, когато дори не знам как ще завърши?

Тя се засмя.

– Не ме питай. Щом е толкова важно, защо не погледнеш в твоя речник?

Не можех да оставя нещата така. Трябваше да говоря, да кажа нещо.

– Но може би все пак си написала нещо. Нали каза, че знаеш за таксито?

– Не. Казах го просто така.

– Просто... – облеших се в нея.

– Но се оказах права, нали? Какво ще кажеш за това? – тя въздъхна, плъзна ръце по раменете ми и ме притегли към леглото. Сякаш потъвах в подвижни пясъци.

– Дали ние ще... – тя запуши устата ми с ръка.

– Никакви въпроси повече. Аз не водя дневник и не знам нищо.

* * *

Никак не беше трудно да излъжа Алисън, бях уверен в това. Още по-лесно бе да лъжа себе си. Попълването на дневника се бе превърнало в банална формалност, в един безсмислен ритуал, така че почти не следях онова, което пишех.

Култът на невежествените заявява, че да познаваш бъдещето си значи да се лишиш от душа – като губим правото да избираме между доброто и злото ние преставаме да бъдем хора. Според тях ние всички сме живи трупове – марионетки от плът и кръв, зомбита. Сомнанбулистите се придържат към подобни възгледи, единственото, което не споделят е песимизма на религиозния култ, който заменят с ентузиазизиран унес.

За разлика от тях, аз винаги съм вярвал, че да познаваш своето собствено бъдеще означава да контролираш живота си. Всичко, което се случваше произлизаше от мен, от това кой съм бил и какъв ще бъда.

Едва когато започнах да разкъсвам живота си с лъжи се почувствах като бездушен автомат.

* * *

Малко са онези, които все още се интересуват от бъдеща или минала история след като завършат училище. Журналистите продължават да събират информация и да я разпръскват във времето, но няма никакво съмнение, че работата им е далеч от онези кипящи с новини дни, в прехазардната епоха, когато предаванията „на живо“ и последните съобщения са имали истинско, макар и преходно значение. Тази професия и в наши дни не е отряла напълно, сякаш е постигнато някакво равновесие между апатията и любопитството от текущите събития. Хората се задоволяваха точно с толкова, колкото им стигаше за да не искат да научат повече.

Когато на 8 юли 2079 година китайските войски навлязоха в Кашмир за да „стабилизируют обстановката в района“ и отрязаха от света всички лагери на сепаратистите – аз почти не обърнах внимание. Знаех добре, че веднага с въпросът ще се заемат Обединените нации и че заради своите находчиви дипломатически решения на предстоящата криза, генералната секретарка е била удостоена още преди три години с Нобелова награда. Но тъй като не помнех добре подробностите, поисках допълнителна информация от „Книгата на годината“. Китайската армия щеше да се оттегли на 3-ти, инцидентът щеше да приключи почти без жертви. Напълно успокоен се върнах към ежедневните си задължения.

Първите слухове достигнаха до мен от Прия, който поддържаше компютърна връзка с безброй легални и полулегални информационни мрежи. Какво ли не се говори за „компютърните пирати“ и техните зловещи игри, но едно е вярно – те са онези, които непрестанно са „включени“ в пулсациите на световното село, обитавано от всички нас.

Винаги съм се чудел, какво интересно намират в изследването на „момента“, когато бъдещето и миналото са познати и винаги можеш да получиш трезва, обмислена с години оценка на събитията, оценка която е издържала изпита на времето.

Така че, когато Прия ми съобщи с уморен глас, че в Кашмир се води истинска конвенционална война и че всеки миг загиват стотици и хиляди невинни, аз отвърнах:

– Как ли пък не. И Маура е получила Нобелова награда за геноцид.

Той вдигна рамене.

– Някога да си чувал за човек на име Хенри Кисинджър?

Признах, че не съм.

* * *

Разказах тази история на Лиза, дълбоко убеден, че ще ѝ се стори забавна. Но тя впери поглед в мен и рече:

– Той е прав.

Не знаех, дали да се хвана на примамката – понякога Лиза имаше странно чувства за хумор. Поех дъх и отвърнах:

– Не може да е прав. Проверих. Всички исторически записки показват...

Лицето ѝ придоби изненадан вид, после тя ме погледна със съжаление. В очите ѝ се четеше колко наивен ме мисли.

– Джеймс, историята винаги е била писана от победителите. Защо трябва бъдещето да е различно? Повярвай ми – това наистина става.

– Откъде знаеш? – въпросът беше глупав. Нейният шеф беше член на Комисията по външните работи и вероятно имаше достъп до всички доклади от разузнаването.

– Опитваме се да потушим конфликта, заедно с Япония, Европа и Щатите. Благодарение на ембаргото след въстанието в Хонг Конг китайците не разполагат с военни работи. Отсреща се бият живи хора, без големи шансове. Но при всички случаи ще загинат най-малко петстотин хиляди души – военни и цивилни – докато Съюзниците си седят в Берлин ни пускат лъжливите си филмчета.

Втренчих се невярващо в мрака зад нея.

– Но защо? Не можеше ли всичко това да бъде избегнато своевременно?

Тя се намръщи.

– Как? Искаш да кажеш отклонено? Заобиколено съзнателно?

– Не... но ако всички са знаели какво ще стане...

– И какво щяха да направят? Време е да пораснеш. Такива неща стават и ще стават и нищо не може да се направи.

Половин милион избити, мислех си докато се обличах. Нямаше никаква причина да бързам, но въпреки това исках да си тръгна час по-скоро. Алисън знаеше всичко за нас, очевидно го е знаела от началото, знаела е, че мъжът ѝ ще се окаже едно лайно. Половин милион! Това не беше съдба, нито дело на Бога, нито някаква хипотетична историческа сила. Това произхождаше от факта кои и какви сме ние, от лъжите които произнасяхме и с които ни предстоеше да живеем. Половин милион загинали в пространството между две думи.

Повърнах на килима, сетне се залюлях замаяно. Лиза ме гледаше с печален поглед.

– Няма да се върнеш при мен, нали?

Изсмях се.

– Откъде, по дяволите, да знам?

– Няма да се върнеш.

– Нали ми каза, че нямаш дневник.

– Нямам.

И тогава най-сетне разбрах защо.

* * *

Алисън се събуди когато включих компютъра и промърмори сънено:

– Какво толкова спешно има, Джеймс. След като си мастурбирал с представата за тази нощ още когато си бил на дванадесет, обзалагам се, че ще можеш да запазиш спомените си до сутринта.

Не ѝ обърнах внимание. Тя се надигна от леглото и дойде да види какво правя.

– Истина ли е? – аз кимнах. – И ти си знаел от самото начало? И смяташ да го изпратиш?

Вдигнах рамене и натиснах „провери“. След миг на екрана излезе: 95 ДУМИ; 95 ГРЕШКИ.

Дълго време не можех да откъсна очи от тази присъда. Какво си мислех? Че мога да променям историята? Че моят смешен изблик на гняв би могъл да отклони войната? Че реалността около мен ще се разтвори и друга, по-добра реалност ще заеме нейното място?

Не. Историята, била тя минала или бъдеща е предопределена и с нищо не можех да наклоня нейните везни в една или друга посока. Но не исках да съм част от лъжите.

Натиснах „съхрани“ и тези 95 думи се отпечатаха невъзвратно на повърхността на чипа.

(Сигурен съм, че нямах друг избор)

Това беше моят последен запис в дневника. Мога само да предполагам, че същият този компютър, ще бъде и неговия редактор – след смъртта ми – когато ще допълни липсващите бележки и ще му предаде вид, подходящ за едно невинно дете.

Включих се в мрежата, без конкретен адресат и се заслушах в поточките от информация, разговори,, слухове, без да знам, на кое от всичкото да вярвам. Бях загубил жена си, моята работа, сринал бях всички мостове към бъдещето. Всичко, в което вярвах се бе изпарило в един миг, не знаех кога ще умра, не знаех кого ще обичам, не знаех дали светът върви към утопия или апокалипсис.

Но въпреки това, държах очите си отворени за всяка информация, която минаваше през мрежите. Може би и там имаше измама и корупция, но предпочитах да се нося в тази какафония от милиони противоречиви гласове, отколкото да потъна в успокоителните лъжи на геноцидните творци на историята, които контролираха Машината на Хазард.

Понякога се чудя, какъв ли щеше да бъде животът ми без тяхната намеса, но този въпрос е безсмислен. Не можеше да бъде друг. Всеки е манипулиран, всеки е продукт на своето време. И обратното.

Каквото и да е сигурно и неизменно в назряващото бъдеще, аз знам едно: кой съм аз все още е неразделна част от онази невидима сила, която го решава и ще го решава.

Не мога да искам по-голяма свобода.

И по-голяма отговорност.

КРАЙ

© 1992 Грег Егън
© 1994 Юлиян Стойнов, превод от английски

Greg Egan
The Hundred Light-Year Diary, 1992

Източник: <http://sfbg.us>

Публикация:

ДА СЪОТВЕТСТВА НА ПРЕСТЪПЛЕНИЕТО (ПРИКЛЮЧЕНСКА ФАНТАСТИКА).

1994. Изд. Неохон, Пловдив. SF Трилър, No.19.

Редактор, съставител: Красномир КРАЧУНОВ, Иво ХРИСТОВ.

Превод: [не е указан]. Формат: 115×165. Страници: 192. Цена: 18.00 лв.

Съдържание: [отново объркано съдържание на титулната страница]:
(въведение) – с.2;

И чудовищата тръгнаха, Джон ДЖЕЙКС – с.3-53;

Огнена зона Емералд, Лусиъс ШЕПАРД [автора отпечатан грешно като „Емералд
Лусиъс Шепард“] – с.54;

Дяволска кола, Роджър ЗЕЛАЗНИ – с.76;

Моцарт с огледални очила, Брус СТЪРЛИНГ & Луис ШЕПАРД – с.93;

Да съответства на престъплението, Джо ХОЛДЕМАН / пр.: Юлиян СТОЙНОВ –
с.113;

Дневник на сто светлинни години, Грег ЕГАН – с.174;

[Обява] – Излезе от печат: Кантата за Лейбовиц – Уолтър Молър-мл. (биб. Световна
фантастика No.3) – с. 192

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/314>]